

Raadvraag (art. 37)**Gesteld door:****Burgerbelangen Roosendaal
PvdA**

Datum	4 november 2024
Onderwerp	167-2024 Dakloosheid
Portefeuillehouder	College B&W

De fractie heeft de volgende vragen:

De fracties Burger Belangen Roosendaal en PvdA hebben de volgende vragen omtrent het thema dakloosheid:

1. Zijn er in de gemeente Roosendaal voldoende plekken waar daklozen gratis kunnen douchen, wassen, of eten kunnen krijgen en toegang kunnen krijgen tot gezondheidszorg? Wordt er ook gewerkt aan uitbreiding van voorzieningen? Graag een toelichting.
2. (Hoe) werkt de gemeente samen met lokale organisaties, vrijwilligersgroepen en kerken om dakloosheid aan te pakken? En met welk resultaat?
3. Zijn er initiatieven die daklozen helpen om werk te vinden, bijvoorbeeld door samenwerking met lokale bedrijven? Wordt hierbij ook gekeken naar flexibele banen of tijdelijke werkoplossingen voor daklozen (om hen stap voor stap te laten re-integreren)? Zo ja, met welk resultaat?
4. (Hoe) wordt er samengewerkt met scholen en jeugdzorg om jongeren op tijd te bereiken en hen te ondersteunen voordat ze dakloos worden en wat wordt er specifiek gedaan voor jongeren die dakloos raken? Zijn er bijv. speciale opvangplekken of programma's voor jonge daklozen? Graag een toelichting.
5. Hoe wordt er omgegaan met de koppeling tussen dakloosheid en mentale gezondheid om een blijvende oplossing te vinden? Is er bijv. specifieke ondersteuning voor daklozen met mentale gezondheidsproblemen, zoals psychologische begeleiding of verslavingszorg? En heeft dit dan ook het gewenste effect? Graag een toelichting.
6. Voor mensen die al langere tijd dakloos zijn, welke langdurige oplossingen kan de gemeente hen bieden, zoals begeleid wonen of speciale woongroepen? (Hoe) worden de daklozen zelf betrokken bij het komen tot oplossingen voor langdurige huisvesting en met welk resultaat?
7. Met de winter voor de deur en temperaturen die onder nul kunnen dalen; komt er weer een winterregeling? Zo ja, hoe ziet deze regeling er voor deze winter uit? En welke structurele oplossingen worden overwogen om het jaarlijkse probleem van opvangtekorten voor de winterperiode te verminderen of op te lossen? Werkt u hierin samen met organisaties als de GGZ en de Pauluskerk? Graag een toelichting.

Namens de fractie(s) van Burgerbelangen Roosendaal, PvdA

Selda Bozkurt en Björn Rommens

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

1. Zijn er in de gemeente Roosendaal voldoende plekken waar daklozen gratis kunnen douchen, wassen, of eten kunnen krijgen en toegang kunnen krijgen tot gezondheidszorg? Wordt er ook gewerkt aan uitbreiding van voorzieningen? Graag een toelichting.

In Roosendaal hebben we voor de regio 8 plekken voor crisis-/gezinsopvang, een tussenvoorziening met 9 opvangplekken voor jongeren, 4 doorstroomlocaties met 13 plekken en in de winterperiode 15 slaapplekken voor arbeidsmigranten.

In Bergen op Zoom zijn er voor de regio 15 plekken beschikbaar in de dag- en nachtopvang. Deze worden in de winterperiode met de winterregeling uitgebreid naar 30 plekken. Daarnaast zijn er in Bergen op Zoom nog 2 doorstroomlocatie met 6 plekken.

Binnen deze voorzieningen kan men douchen, wassen, eten en heeft men toegang tot de reguliere gezondheidszorg. In Nederland is iedereen verplicht een basisverzekering af te sluiten. Ook als je geen vaste woon- of verblijfplaats hebt. Een verzekeraar mag iemand ook niet weigeren. Binnen Roosendaal hebben wij een Wijk GGD-er die de doelgroep ondersteunt bij het verkrijgen van toegang tot zorg.

Bij de groep dakloze arbeidsmigranten zijn mensen vaak onverzekerd. Voor hen is de toegang tot de gezondheidszorg een probleem. Zij richten zich bij gezondheidsproblemen tot de huisartsenpost. Stichting Barka ondersteunt samen met de Wijk GGD-er dakloze arbeidsmigranten bij de toegang tot en het verkrijgen van zorg.

Op dit moment wordt in de regio gewerkt aan de realisatie van een inloopvoorziening in zowel de gemeente Bergen op Zoom als in de gemeente Roosendaal die overdag toegankelijk zal zijn voor dak- en thuislozen. Dit zal bijdragen aan een meer humane en veilige opvang voor deze doelgroep, met aanwezigheid van zorg, begeleiding en basisvoorzieningen. Dit betreffen géén extra slaapvoorzieningen.

2. (Hoe) werkt de gemeente samen met lokale organisaties, vrijwilligersgroepen en kerken om dakloosheid aan te pakken? En met welk resultaat?

Binnen de gemeente wordt samen met partijen in het voorliggend veld ingezet op preventie. Vanuit Inwonersondersteuning Roosendaal, onze eropaf-teams en de wijk GGZ-er/wijk GGD-er, die daarbij korte lijnen hebben met diverse lokale organisaties en vrijwilligersinitiatieven, zetten we in op vroegsignalering en dus het vroegtijdig aanpakken van problematiek om dakloosheid te voorkomen.

Helaas lukt het niet om in alle gevallen dakloosheid te voorkomen. In onze regio zien we echter vrijwel geen economisch dak- en thuislozen op straat. De mensen binnen de Maatschappelijke Opvang en degenen die daadwerkelijk op straat leven, kampen met diverse en complexe problematiek. Het gaat hier om mensen die niet geholpen zijn met alleen een dak boven het hoofd, maar ook GGZ- en verslavingszorg/behandeling nodig hebben. Deze zorg/behandeling wordt geboden vanuit de Wet Langdurige Zorg (WLZ) en de Zorg verzekeringswet (Zvw).

3. Zijn er initiatieven die daklozen helpen om werk te vinden, bijvoorbeeld door samenwerking met lokale bedrijven? Wordt hierbij ook gekeken naar flexibele banen of tijdelijke werkoplossingen voor daklozen (om hen stap voor stap te laten re-integreren)? Zo ja, met welk resultaat?

Binnen de opvangvoorzieningen richt de begeleiding zich op activering. Afhankelijk van de mogelijkheden van de persoon en diens situatie wordt ingezet op dagbesteding, vrijwilligerswerk of betaald werk. Binnen het activeringstraject wordt contact gelegd met organisaties en bedrijven die passen bij de interesses, mogelijkheden en talenten van de persoon.

Binnen Bergen op Zoom is het project 'Talententoer' gestart. Talententoer is er voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar die zoekende zijn naar een nieuw perspectief. Hier vallen onder andere dak- en thuisloze jongeren onder.

Binnen Talententoer krijgen jongeren een ondersteuningstraject om hun eigen talenten te ontwikkelen. Plaatselijke ondernemers stellen plekken beschikbaar om middels een workshop tour eerst te ontdekken waar het talent van de jongere ligt. Vervolgens wordt er een vervolgtraject geboden op de plek die het best bij de interesse en het talent van de jongere aansluit.

Er wordt gekeken naar uitbreiding van Talententoer binnen de regio.

4. (Hoe) wordt er samengewerkt met scholen en jeugdzorg om jongeren op tijd te bereiken en hen te ondersteunen voordat ze dakloos worden en wat wordt er specifiek gedaan voor jongeren die dakloos raken? Zijn er bijv. speciale opvangplekken of programma's voor jonge daklozen? Graag een toelichting.

Binnen Roosendaal hebben we sterk preventief jongerenbeleid. Onze jeugdprofessionals zetten zich samen met jongerenwerkers, zorg- en welzijnsorganisaties, etc. in zodat kinderen en jongeren binnen onze gemeente gezond, veilig en kansrijk opgroeien.

De kans op dakloosheid is het grootst bij de overgang van jeugdzorg (gedwongen kader) naar de Wmo (vrijwillig kader). Om deze overgang zo goed mogelijk te laten verlopen, wordt er binnen de jeugdzorgregio gewerkt met initiatiefplannen.

De jeugdhulpaanbieder houdt bij aanvang van het (ondersteuning)arrangement rekening met de doorgaande hulpverlening vanaf het 18de levensjaar van de jeugdige. In dat kader neemt de jeugdhulpaanbieder, voor zover noodzakelijk en voor zover de jeugdige de leeftijd van 16,5 jaar heeft bereikt, het initiatief en voert hij de regie tot het in samenspraak met de jeugdige opstellen van een initiatiefplan, waarin ten aanzien van de verschillende leefgebieden: zorg, onderwijs, werk, vrije tijd, gezondheid en financiën, integraal beschreven staat wat de stand van zaken is en aan welke doelen de jeugdige nog wil/gaat werken en welke partijen betrokken zijn/moeten worden bij het realiseren van deze doelen. Zo wordt vanuit de jeugdzorgaanbieder bijgedragen aan een soepele overgang.

Voor jongeren die dakloos raken zijn er specifieke voorzieningen. Het logeerhuis is een opvangvoorziening waarin jongeren opgevangen worden in een kleinschalige voorziening met 2 plekken en een logeerbed, met een gezamenlijke keuken, bad- en woonkamer. Ondersteuning richt zich op alle leefgebieden en is kortdurend en gericht op doorstroom naar zelfstandig wonen of terugkeer in het netwerk.

Het logeerhuis is bedoeld voor de perspectiefvolle groep waarin jongeren met een kortdurende interventie en begeleiding vanuit het voorliggend veld weer op weg geholpen kunnen worden. Casusregie ligt bij de opvang, alsook de (pedagogische) begeleiding. Aanvullende begeleiding is voorliggend, denk hierbij aan het sociaal werk en/of de vrijwilligers vanuit Humanitas. Tevens wordt samengewerkt met jonge vrijwilligers (met ervaringskennis) en ervaringsdeskundigen.

Naast het logeerhuis hebben we ook een tussenvoorziening voor (zwerf)jongeren. Deze voorziening is een gespecialiseerde opvang, die WijZijnTraverse en stichting Twist gezamenlijk vormgeven, op basis van gelijkwaardigheid. Deze voorziening bestaat uit een groep individuele plaatsen waarbij 7 jongeren beschikken over een tijdelijke eigen plek met eigen voorzieningen. Ondersteuning richt zich op alle levensgebieden en is gericht op het inzichtelijk maken van hulpvragen en een eventueel vervolgtraject. Het traject is zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk. Hier is dagelijks begeleiding aanwezig, voorliggend en vanuit Wmo. Op doordeweekse dagen in de ochtend tussen 07.00 en 09.00 uur, in de avond van 17.00 tot 22.00 uur en in het weekend van 10.00 tot 14.00 uur. Het uitgangspunt is hierbij dat jongeren overdag een dagbesteding volgen bestaande uit: school, (vrijwilligers)werk of dagbesteding met WMO-indicatie.

5. Hoe wordt er omgegaan met de koppeling tussen dakloosheid en mentale gezondheid om een blijvende oplossing te vinden? Is er bijv. specifieke ondersteuning voor daklozen met mentale gezondheidsproblemen, zoals psychologische begeleiding of verslavingszorg? En heeft dit dan ook het gewenste effect? Graag een toelichting.

Binnen de opvangvoorzieningen wordt er methodisch gewerkt gericht op herstel en positieve gezondheid. Er is nauwe samenwerking met de GGZ-behandelaren vanuit Welkracht. Daarnaast worden er ook ervaringsdeskundigen vanuit de verslavingszorg ingezet.

6. Voor mensen die al langere tijd dakloos zijn, welke langdurige oplossingen kan de gemeente hen bieden, zoals begeleid wonen of speciale woongroepen? (Hoe) worden de daklozen zelf betrokken bij het komen tot oplossingen voor langdurige huisvesting en met welk resultaat?

Binnen onze regio is er een groep mensen die langdurig dakloos en/of verslaafd is, die zonder zorg niet de stappen kan zetten richting een stabiele woon- en leefsituatie en zorg mijdt. Deze groep is in onze regio in beeld bij de hulpverlening (bemoeizorg geboden vanuit het OGGZ-team, het Leger des Heils en Stichting Barka). Het bemoeizorgteam zet in op het toeleiden naar zorg, een traject dat vaak moeizaam verloopt doordat er veel wantrouwen is vanuit de inwoner/cliënt richting hulpverlening en instanties. Hierbij is een lange adem noodzakelijk, met als doel dat de zorg die nodig is, ingezet kan worden op vrijwillige basis.

Het inzetten van verplichte zorg is waar nodig mogelijk, als in een gerechtelijke procedure wordt geoordeeld dat verplichte zorg noodzakelijk is geworden. In Nederland is de autonomie en privacy van inwoners duidelijk in de wet verankerd. Dit is een groot goed, echter er kan ook een spanningsveld ontstaan wanneer inwoners verward gedrag vertonen en voor overlast en onveiligheid zorgen. Wanneer het inzicht bij de betreffende inwoner ontbreekt en deze niet vrijwillig meewerkt aan een behandel- of ondersteuningstraject kan er een impasse ontstaan.

De Wet Verplichte GGZ (WVGZ) en Wet Zorg & Dwang (WZD) bieden mogelijkheden om mensen tegen hun wil in te behandelen. Aan de WVGZ en WZD zijn strikte eisen gesteld en ze worden gezien als 'ultimum remedium' / uiterst middel; wat betekent dat er al het nodige moet zijn aangeboden in het vrijwillige kader. Tevens dient er duidelijk gesteld kunnen worden dat dit niet heeft geleid tot het gewenste resultaat.

Daarnaast moet er sprake zijn van een psychiatrische stoornis (WVGZ) of een cognitieve stoornis / verstandelijke beperking (Wet zorg & dwang) en een ernstig risico op schade voor zichzelf of de omgeving.

7. Met de winter voor de deur en temperaturen die onder nul kunnen dalen; komt er weer een winterregeling? Zo ja, hoe ziet deze regeling er voor deze winter uit? En welke structurele oplossingen worden overwogen om het jaarlijkse probleem van opvangtekorten voor de winterperiode te verminderen of op te lossen? Werkt u hierin samen met organisaties als de GGZ en de Pauluskerk? Graag een toelichting.

Net als in 2023 wordt er deze winterperiode een structurele koudweerregeling georganiseerd. Een structurele koudweerregeling houdt in dat er vanaf 1 november tot en met 31 maart iedere avond nachtopvang is. Dit vindt plaats op de locatie in Bergen op Zoom.

Tijdens de koudweerregeling wordt het aantal plaatsen (structureel 15) binnen de Maatschappelijke Opvang in Bergen op Zoom voor de winterregeling met 15 plaatsen uitgebreid. Mocht dit aantal niet toereikend zijn, dan zal het aantal plaatsen verder worden uitgebreid.

De afgelopen jaren is er geen sprake geweest van een tekort van het aantal plekken voor de nacht tijdens de winterregeling.

Tijdens de winterregeling wordt gewerkt met een vast protocol. Dit protocol wordt afgestemd in de keten waar het OGGZ-team (GGZ, GGD, Novadic Kentron, WijZijnTraverse en Pameijer Mozaik), Leger de Heils, politie, handhaving en gemeente onderdeel van uitmaken.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,



De burgemeester,

